

Hankkeen nimi:

Kasvun tie yrittäjyyteen

Toteutusaika:

1.11.2020 – 31.12.2021

Hakija:

Haapaveden kaupunki

Julkinen tiivistelmä:

Kasvun tie yrittäjyyteen hankkeessa kehitetään yrittämisen edellytyksiä Haapavedellä. Kehittämisessä keskitytään mikroyritysten kasvu- ja kehittymismahdollisuuksien luomiseen, yrittäjyyden eri muotojen tiedottamiseen, yhteisöllisen työskentelyn kokeilutoimintaan sekä yrittäjäyhteisön aktivointiin. Hankkeen toteutusaika on 1.11.2020 – 31.12.2021. Hankkeen toteuttajana on Haapaveden kaupunki.

Hankkeen tarve ja tausta:

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen taustalla on Haapavedellä tunnistettu yrittäjyyden monipuolisten edellytysten kehittämistarve. Vuoden 2020 alkupuolella päättyneen Yrittäjärinki 2.0 -hankkeen kehittämistoiminnassa päästiin alkuun yrittäjyysilmaston ja yhteisöllisyyden nostattamisessa, mutta systemaattiselle jatkokehittämiselle niin yrittäjäyhteisön aktivoinnin kuin yhteisöille suunnatun tiedotuksen osalta on tarvetta. Yrittäjärinki 2.0 -hankkeessa keskityttiin vertaiscoachingiin, sosiaalisen median osaamisen kehittämisen ja yrittäjien yhteistoiminnan aktivoinnin keinoin lisäämään yrittäjien työhyvinvointia. Yrittäjien yhteiset kokoontumisen mm. vapaamuotoisten aamukahvien osalta saatiin käyntiin.

Yrittäjärinki 2.0 -hankkeen aikaisen kehittämistyön havaintona oli, että Haapavedellä tarvittaisiin selkeästi yrittäjille mahdollisuuksia rakentaa tulevaisuuteen tähtääviä liiketoiminnan uudistamisen suunnitelmia ja uusia avauksia. Valtaosa Yrittäjärinki 2.0 -hankkeen osallistujayrittäjistä olivat kuormittuneita ja kokivat yrittäjyyden paineet ja kannattavuusongelmat tulevaisuutta hämärtävinä asioina. Maaseudun rakennemuutos, kaupan alan murros ja asiakaskäyttäytymisen muutokset eri toimialoilla ovat haasteita, joiden taklaamiseksi eri alojen mikroyrityksissä tarvittaisiin strategista ajattelua eli toiminnan suunnittelua tavoitteellisesti, ettei liiketoiminnan kehitys perustu vain sattumaan. Poikkeusolot 2020 keväällä ja myös tulevan syksyn epävarmuudet ovat seikkoja, jotka puoltavat liiketoiminnan uudistumisen suunnitelmien puolesta, jotta menestyminen tai jopa toiminnan säilyminen on mahdollista. Poikkeusolot ja pandemia ovat toisaalta nostattaneet kuluttajissa halukkuutta käyttää paikallisia palveluita ja sen hyödyt ovat yrittäjille myös iso mahdollisuus.

Haapaveden yritysten määrä on kaupparekisterin mukaan 380 ja uusia yrityksiä syntyy vuositasolla noin 25. Hankkeen kautta pyritään tavoittamaan kaikki haapavedetiset mikroyrittäjät yhteisen tiedotuksen kautta sekä puolet mikroyrittäjistä valmennuskokonaisuuden tarjoaman esittelyn kautta. Valmennuskokonaisuuteen tavoitellaan 30 osallistujayrittäjää. Yrittäjiä kutsutaan mukaan liiketoiminnan ja hyvinvoinnin valmennuskokonaisuuteen, jossa kasvu- ja kehittämissuunnitelmia liiketoiminnan strategian uudistamiseksi tehdään. Mikroyritysten ja yrittäjien verkostoitumiselle ja palvelutarjonnalle on hyödyksi myös matalan kynnyksen

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen hakemusteksti 13.8.2020

toimintatavat, säännöllisyys ja tarvelähtöinen asiakaskohtaaminen. Mikroyritysten kasvun ja kannattavuuden tukeminen ovat elinvoiman kannalta merkittäviä seikkoja. Mikroyritysten kasvu mahdollistaisi uusien työpaikkojen syntymisen paikkakunnalle. Hanketoiminnalla pureudutaan nimenomaan näihin kasvun esteenä olevien haasteiden kuulemiseen. Yrityspalveluiden toiminnan suuntaaminen ja palveluiden uudistaminen mikroyrittäjälähtöisemmäksi on hankkeen yksi keskeinen kehittämisajatus ja sitä tehdään valmennuskokonaisuuden osallistujayrityksiltä saatujen kokemusten kautta.

Työelämän murros ja ”uuden tulevaisuuden työn” muodot pohjautuvat pitkälti yrittäjyyden ajatukselle. Kevytyrittäjyys, itsensä työllistäminen sekä freelancer toimijuus ovat nousevia trendejä. Verkostotyyppinen työskentely yrittäjäyhteisöissä on nousussa ja paikkariippumattomien töiden ja etätöiden tekeminen yhä kasvussa. Koronakriisi keväällä vauhditti etätöskentelyn ja digitaalisten työskentelytapojen käyttöä entisestään ja myös maaseutu ympäristössä on tilausta yhteisölliselle työskentelylle, joka yhdistää eri kohderyhmiä.

Maaseuturahaston rahoittama Bisnestä keittiönpöydältä -tiedotushanke toteutti alueella uuden työn aihealueen alla olevaa tiedotustoimintaa sekä yhteisöllisen työskentelyn pop-up kokeilutoimintaa. Yhteisöllisen työskentelyn kokeilut olivat erittäin onnistuneita ja hankkeen kokemuksen mukaan erittäin hyvin maaseutukaupunkiin soveltuva toimintamuoto. Haapavedellä ko. kokeilutoimintaa ei ollut ja Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen kehittämisajatukseseen yhteisöllisyyden nostattamisessa yrittäjyyden ja yrittäjyyden eri muodoista kiinnostuneiden osalta paikallinen kokeilutoiminta soveltuisi hyvin. Bisnestä keittiönpöydältä -hankkeen loppuraportin mukaan ko. toiminta kohtautti yrittäjiä, etätöntyöntekijöitä, osa-aikayrittäjiä, yrittäjyyttä suunnittelevia, nuoria, opiskelijoita, projektityöntekijöitä ja työnhakijoita uudella tavalla.

Maaseutukaupungin yhteisöjen ja erilaisten työn tekemisen muotojen esille nostaminen ja tukeminen ovat pienen maaseutukaupungin elinvoimaisuuden etuja. Nuorten, perhevapailla olevien ja paikkakunnalle kiinnittyneiden työttömienkin tiedottamienn yrittäjyyden uusien muotojen kokeilemisen mahdollisuuksista on tärkeää elinvoimatyötä.

Hankkeen tavoitteet:

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen tavoitteet ovat:

1. Yrittäjyyden edistäminen Haapavedellä
2. Mikroyritysten kasvun ja yrittäjien kehittymisen tukeminen
3. Yhteisöllisen työskentelyn ja etätöiden edistäminen
4. Yrittäjäyhteisön aktivoiminen

Hankkeen toimenpiteet ja toteutustavat:

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen kehittämistyöhön palkataan projektityöntekijä, joka toteuttaa 100% työajalla hankkeen toimenpiteitä. Osaan toimenpiteistä hankitaan myös asiantuntijapalveluita tukemaan kehittämistoimintaa. Projektityöntekijä työskentelee Haapaveden kaupungin elinkeinotoimen alla.

1. Mikroyritysten kasvun ja yrittäjän hyvinvoinnin kehittymisen tukeminen

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen hakemusteksti 13.8.2020

Hankkeen käynnistyessä projektityöntekijä aloittaa elinkeinopalveluiden toimintatapojen ja toimintamuotojen nykytilan selvittämisen; mitä kaikkea yrittäjille on Haapavedellä tarjolla. Nykytilan selvittämisen jälkeen projektityöntekijä käynnistää Kasvun tie -valmennuskokonaisuuden suunnittelutyön ja kilpailutuksen. Tämän jälkeen tiedotustoimintaa kohdennetaan kaikille haapavetisille mikroyrittäjille sekä kontaktoidaan heitä puhelimitse ja tapaamisin. Yhteydenottojen aikana selvitetään mikroyrittäjien yritystoiminnan nykytila (pää- vai sivutoiminen), ajatukset kasvusta ja kehitymisestä sekä palvelutarpeet. Projektityöntekijä hyödyntää työssään Oulun Yliopiston Mikroyrittäjyyden tutkimusryhmän kasvun hallinnan uusia sähköisiä työkaluja sekä kasvu- ja digikypsytyden arviointityökaluja. Niiden avulla saadaan kohdennettua Kasvun tie -valmennuksen liiketoiminnan uudistamisen suunnitelma yrityksen tarpeista käsin.

Yrityskontaktien ja yritysten kasvun vaiheiden havaintojen kautta kerrytetään dataa Haapaveden mikroyrittäjien tilanteista sekä palvelutarpeista. Yrittäjiä ohjataan mukaan verkostoihin, tapahtumiin sekä yhteistoimintaan yrittäjäyhteisössä. Myös hankkeen kautta tulevasta yhteisöllisestä työskentelymahdollisuudesta tiedotetaan. Systemaattinen kasvun vaiheiden kartoittaminen, dokumentointi ja palvelutarpeiden teemojen kasaaminen sekä Kasvun tie -valmennuksen sisältö hyödyttävät hankkeessa tehtävää kehittämistyötä yrityksille suunnattujen palveluiden uudistamisesta.

Kasvun tie -valmennuskokonaisuus on mikroyrittäjien tarpeista käsin koottu valmennussarja, joka toteutetaan hankkeessa vuoden 2021 aikana. Siinä keskitytään yritysten uudistumisen ja strategisen liiketoimintasuunnittelun toimeenpanoon sekä yrittäjien hyvinvoinnin tukemiseen, jotta uudistuminen on mahdollista. Valmennussarja sisältää kuusi valmennuskertaa, joista kolmessa painottuvat liiketoiminnan uudistuminen ja kahdessa yrittäjän oma hyvinvointi sekä uudistusten toimeenpano ja lisäksi yhdessä digitaalisuus ja markkinointi. Valmennusten tavoitteena on vahvistaa osallistujien osaamista, verkostoa, kehitymis- ja liiketoimintamahdollisuuksia sekä yrityksen kasvua. Kasvun tie -valmennussarjan vetäminen hankitaan ostopalveluna ja siihen sisältyy myös strategisen liiketoimintasuunnitelman Kasvun tiekartta, joka on käytännönläheinen ja tiivis liiketoiminnan strateginen kartta mikroyrittäjälle. Valmennussarja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan Haapavedellä lähitapaamisina, mutta valmius etätoteutukseen sisällytetään suunnitelmaan.

2. Yhteisöllisen työskentelytilan pilotointi ja ”uuden työn” tekijöiden kohtauttaminen

Kasvun tie yrittäjyyteen -hanke toteuttaa yhteisöllisen työskentelytilan pilotin Haapavedellä vuoden 2021 aikana. Yhteisöllinen tila tarjoaa työskentelymahdollisuuden yrittäjille, yrittäjyydestä kiinnostuneille, työnhakijoille, freelancereille, nuorille ja etätyöntekijöille. Vuokrattava työskentelytila on kalustettu ja viihtyisä avokonttorityyppinen tila, joka mahdollistaa myös infohetkien ja kahvitaukojen pitämisen yhdessä. Yhteisöllisen työskentelyn tila on avoinna säännöllisesti ja projektityöntekijä toimii tilan vetäjänä. Infohetkiä järjestetään tilassa 2 kertaa kuukaudessa. Infohetkien aiheita voivat olla mm. yrittäjän taloushallinta, starttiraha, kevytyrittäjyys, yrittäjän voimavarat, 4H yrittäjyys, digitaaliset työkalut etätyössä, maksuttomat laskutuspalvelut, mindfulness, stressinhallinta, ajanhallinta jne.

Yhteisöllisen työskentelyn pilotoinnin osalta keskitytään erityisesti yrittäjyyden edistämiseen ja uusien yritysten syntymiseen. Tila voi toimia yritystoimintaa suunnittelevan työskentelytilana,

jossa on lähellä apua saatavissa vaikkapa liiketoiminnan suunnitteluvaiheen tai liikeidean hahmottelemisen vaiheissa. Tavoitteena on, että hankkeen myötävaikutuksella syntyy 5 uutta yritystä Haapavedelle.

Projektityöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä organisaatioiden, yhteisöjen ja yhdistysten kanssa, joiden toimijoilla tai asiakkailla on kiinnostusta yrittäjyyden eri muotoja kohtaan. Huomiota kiinnitetään myös nuoriin sekä uuden työn aihealueen kohderyhmiin; perhevapailla oleviin, työttömiin sekä uran käännekohtadassa oleviin. Yhteistyö yhteisöjen kanssa synnyttää mahdollisuuden yhteisöllisen tilan ja yhteisöllisen kehittämisen vahvistumiseen eri kohderyhmissä.

Yhteisöllistä työskentelytilaa käyttäville tehdään säännöllisesti palautekysely, jonka kautta kartoitetaan heidän kokemuksiinsa ja saamiaan hyötyjä. Niiden pohjalta toimintaa edelleen kehitetään pilotin aikana. Yhteisöllisen tilan kehittämisen sparrausta hankitaan asiantuntijapalveluna. Kehittämistyön ajatuksena on, että mikäli yhteisöllinen työskentelytila saavuttaa osallistujia ja hyödyttää heitä niin sen toiminta voisi jatkua hankkeen jälkeenkin osana kaupungin elinvoimatyötä ja yhteisöjen toimintaa.

Mikäli COVID19 realisoituu vahvasti alueellamme hankkeen aikana, niin yhteisöllisen työskentelyn kehittämisosuuksia voidaan toteuttaa vaihtoehtoisella tavalla koronatilanne huomioiden. Yhteisöllisen työskentelyn pop-up päiviä voidaan toteuttaa virtuaalisina siten, että yhteisövetäjä ohjaa yhteistä työpäivää etäyhteyden kautta. Siihen sisältyvät aamun aloitus, tauot, yhteinen lounas ja ajatustenvaihto etäyhteyden kautta. Myös infohetket voidaan toteuttaa virtuaalisina etäyhteydellä. Myös FB liveä, Instagram liveä ja Youtubea hyödynnetään. Yrittäjyyttä suunnitteleville voidaan tarjota ryhmämuotoista sparrausta myös etäyhteyden kautta. Maaseuturahaston Bisnestä keittiönpöydältä -hankkeen sosiaalisen median kanavat ovat Haapaveden yrityspalveluiden käytössä.

Minkälaisia riskejä on ja miten niihin varaudutaan:

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen toteuttamisen riskeinä voidaan pitää projektityöntekijän osaamista, osallistumisaktiivisuutta ja uutta COVID19 epidemia-aaltoa. Projektityöntekijän osaamisen osalta hakuprosessissa korostetaan hanketyön kokemusta, yrityspalveluiden tuntemusta ja työkokemusta sekä itseohjautuvuutta.

Yrittäjärinki 2.0 -hanke osoitti, että yrittäjäyhteisön aktivoituminen yhteistoimintaan on paikkakunnalla hidasta ja se vaatii paljon tiedottamista, kannustamista ja suosittelua. Projektin eri toimenpiteissä tiedotustoiminta, yrittäjien matalan kynnyksen suora kontaktointi sekä avoimuus nostetaan keskiöön. Näin osallistumisaktiivisuus saadaan toteutumaan suunnitelman mukaisesti.

COVID19 vaikutus keväällä 2020 osoitti, että yritys kentässä voi tapahtua isoja mullistuksia nopeasti mikäli epidemian toinen aalto saavuttaa Pohjois-Suomen. Hanketoimintaa mukautetaan vallalla olevaan tilanteeseen ja turvallisuutta pidetään tärkeänä. Tapahtumia ja asioita digitalisoidaan tarpeen mukaan toimenpiteittäin.

Yhteys Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan sekä alueelliseen ohjelmaan tai paikalliseen strategiaan. Miten aiemmat hankkeet on huomioitu?

Hankkeen toiminta yhdistyy hyvin maaseudun kehittämisohjelmiin sekä paikalliseen strategiaan, kun sen toimenpiteet kohdentuvat mikroyrityksiin, yritystoiminnan kasvuun sekä työelämän murrokseen liittyvän uuden työn ja yrittäjyyden paikalliseen edistämiseen. Hankkeen toimenpiteet synnyttävät uusia yrityksiä, uusia palveluita yrityksille sekä yrittäjien keskuuteen uusia yhteistoiminnallisia toimintatapoja. Hankkeessa syntyneet toimintamallit juurrutetaan ja resurssoidaan osaksi yrityspalveluiden tarjontaa.

Toiminta-alue, kohderyhmä, hyödynsaajat sekä aikataulu:

Kasvun tie yrittäjyyteen -hankkeen toiminta-alueena on Haapavesi ja kohderyhmänä mikroyrittäjät ja yrittäjyyden eri muodoista kiinnostuneet. Välillisenä kohderyhmänä ovat yhteisöllisen työskentelyn kokeilutoimintaan osallistuvat haapavetiset työnhakijat, opiskelijat, etätyöntekijät ja perhevapailla olevat henkilöt. Muita hyödynsaajia ovat yhdistykset ja yhteisöt. Hanke toteutetaan 1.11.2020 – 31.12.2021.

Miten hankkeen toteutumista arvioidaan? Miten hankkeessa syntyvää toimintaa jatketaan hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden toteutumisen kautta sekä osallistujilta saadun palautteen kautta. Toimintaa juurrutetaan jo hankkeen aikana osaksi yrityspalveluiden toimintaa. Yhteisöllisen työskentelyn pilotin kokemusten perusteella arvioidaan toimisiko Haapavedellä jatkossakin yhteisöllinen toimisto.

Yhteistyötahot

Kasvun tie yrittäjyyteen -hanke tekee yhteistyötä Haapavesi-Siikalatvan seutukunnan, Kerttu Saalasti Instituutin, Haapaveden lukion, Haapaveden Yrittäjät ry:n, Haapaveden 4H:n, Haapavesi Folk ry:n, Haapaveden kaupungin työllistämispalveluiden, TE-palveluiden, Koulutuskeskus JEDU:n, Haapaveden Opiston sekä muiden hanketoiminnan kannalta oleellisten tahojen kanssa.

Miten hankkeessa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutuminen?

Kestävän kehityksen periaatteet toteutuvat hankkeessa monella tasolla. Erityisesti sosiaalisen kestävän kehityksen osalta edistetään mikroyrittäjien ja muiden osallistujien sosiaalista osallisuutta sekä vahvistetaan yrittäjien yhteenkuuluvuutta. Digitaalisuuden myötä myös ekologinen ja taloudellinen kestävä kehitys toteutuvat, kun hankkeen toiminnassa huomioidaan ympäristöarvot sekä käytetään etäyhteyksiä esimerkiksi pidemmän etäisyyden päähän tapaamisissa.

Tiedottaminen:

Hankkeen toiminnasta tiedotetaan julkisesti. Hankkeen projektityöntekijä vastaa tiedotustoiminnasta ja laatii hankkeen alkaessa erillisen tiedotussuunnitelman.